

Совецкая Беларусь

ОРГАН ЦК КП(б) БЕЛАРУСІ, СОҮНАРКОМА
І ПРЭЗІДУМА ВЯРХОЎНАГА СОВЕТА БССР

№ 20
(7581)
СУБОТА
12
ЛЮТАГА
1944 г.

Цена 20 кап.

ЗАГАД Зярхоўнага Галоўнакамандуючага Генералу армii ВАТУЦІНУ

Войскі 1-га УКРАІНСКАГА фронта, у выніку аходнага манеўра і атакі з фронта, сёня, 1 лютага, авалодалі горадам ШЭПЯТОУКА — вікім чыгуначным вузлом і важным апорным пунктам абароны немцаў.

У баях за авалоданне горадам ШЭПЯТОУКА вінчаліся войскі генерал-лейтэнанта ЧЭРНЯХСКАГА, генерал-маёра АФОНІНА, генерал-маёра ЧУВАКОВА, генерал-маёра ГОЛАСАВА, генерал-маёра МІШЧАНКА, генерал-маёра КОЗІКА, пкоўніка ПЯТРЭНКА, танкісты генерал-лейтэнанта танкавых войск ПАЛУБАЯРАВА, палкоўніка НОВАХАЦЬКА, артылерысты генерал-маёра ФРАЛОВА і лётчыкі генерал-палкоўніка КРАСОУСКАГА.

Вінчанаванне атрыманай перамогі злучэн-

ні і часці, якія найбольш вызначыліся ў баях, прадставіць да прысвяшэння назвы «ШЭПЯТОУСКІХ» і да ўзнагароджання ордэнамі.

Сёня, 11 лютага, у 21 гадзіну сталіца нашай Радзімы МАСКВА ад імені Радзімы салютуе нашым доблесным войскам, якія авалодалі горадам ШЭПЯТОУКА, — дванаццацю артылерыйскімі залпамі са ста дваццаці чатырох гармат.

За выдатныя баявыя дзеянні АБВЯШЧАЮ ПАДЗЯКУ ўсім кіруемым Вамі войскам, якія ўдзельнічалі ў баях за вызваленне горада ШЭПЯТОУКА.

Вечная слава героям, якія загінулі ў барацьбе за свабоду і незалежнасць нашай Радзімы!

Смерть нямецкім захопнікам!

Вірхоўны Галоўнакамандуючы

Маршал Совецкага Саюза І. СТАЛІН.

1 лютага 1944 года.

Неадкладна аднавіць прымысловасць будаўнічых матэрыялаў

облесная Чырвоная Армія віалае Беларусь раён за раён. Адступаючы над націскам Чырвонай Арміі, нямецкія банды ў блесцільной злосці разбурали насы фабрыкі і заводы, зіплюючы ўсё тое, што было створана рукамі нашага народа на праце здесяцігоддзя.

І зямлі, дзе прайшоў воінскі Армii — воін-вызваліцель, узімаеца жыццё. Прайшоў певялікі тэрмін з дня вызвалення немцаў, а ў вызваленых раёнах БССР разгарнулася гаранація адуўленчай працы. Вызваленіе насельніцтва з велізарнымі хлопчынством робіць ўсё, каб хутчэй аднавіць гаспадарку, узімь опеку і руін нашы гарады і села, нашы фабрыкі і заводы, гасці і трапеціарт.

Адуўленіе патрабуенца колькасць будаўнічых матэрыялаў — цэглы, чарапіцы, пакладна і ў дастатковай колькі атрымлівае ўсё неабходнае.

Як мага хутчэй ўвесці ў фабрыкі і заводы, аднавіць гасціні пабудовы. На віні ў Беларусь была гуска механізаваных прадпрыемстваў па выпрацоўцы місцічных будаўнічых матэрыялаў. З іх амаль німа. За часі крывавага панавания немцаў разбурылі гомельскую цагельню, заводы, клімавіцкія сілікатныя вінавы заводы, разбурылі ўсіх раёнах вытворчыя паклады, сілавыя ўстаноўкі, язычныя шляхі, узарвалі абсташынне. Шалёныя звяры да-

шчэнту зшычылі гофманскія пачы, сушылкі, павеци.

Нялёткая, але начэсная, вілікай дзяржаўнай важнасці задача стаіць перад усімі работнікамі сістэм будаўнічых матэрыялаў, перад мясцовай прымыловасцю, прымыловай кааперацыяй, перад абласцімі і раёнымі партыйнымі і совецкімі арганізацыямі. Гэта задача заключаецца ў тым, каб у самыя кароткія тэрміны аднавіць прадпрыемствы будаўнічых матэрыялаў, разгарыць выпрацоўку цэглы, чарапіцы, вінавы.

Да адуўлення прадпрыемстваў прыступіла ўжо. Вясной гэтага года вызначана пусціць у эксплуатацыю пагельніцы заводы №№ 5, 6 і 17 (Гомель), сілікатныя і вінавы заводы ў Клімавічах. Дзяржава адпускае для адуўлення гэтых прадпрыемстваў аднаведныя сродкі. Баявая задача — своечасова і мэтазгодна выканыцца гэтыя сродкі, дадзь ва ўстаноўленыя тэрміны неабходныя будаўнічыя матэрыялы.

Адуўленне прадпрыемстваў патребна весці віленскім тэмпамі, па-французому. Да пачатку сезона заводы павінны ўступіць у строй і даваць прадукцыю. Часу засталося не многа, а ўсі работа на сутнасці яшчэ наперадзе. Ёсьць пагроза, што пры цяперашнім становішчы спраў у раёнах і ў Наркамапе будаўнічых матэрыялаў заводы не здолеюць атрымліваць неабходную дапамогу — матэрыяльную і тэхнічную, анертыўную і неадкладную. Неабходна зараз-жа ў камплектаваніц прадпрыемстваў тэхнічнымі кадрамі. Людзі для гэтага ёсць.

На многіх будоўлях аблежаваліся тым, што паставілі будаўнічыя брыгады на 15—20 чалавек. Гэтага далёка недастатковага. Неабходна ўсур'ёз, не маршууючы півяднага днія, разгарыць працу па разборцы завалаў, адуўленню пажаў і завозу абсталявання. Неабходна паклапаціца аб рабочай сіле. Рабочых такіх кваліфікацый, як фармаўшчыкі, садыўкі, аблішчыкі, можна і трэба рыхтаваць праз кароткі тэрмін.

Кароткія курсы. Значную частку рабочай сілы будуть складаць жанчыны. Таму цяпер ужо трэба паклапаціца аб стварэнні ім неабходных умоў — арганізаваць вытворчое навучанне, адкрыць дзіцячыя яслі і сады.

Вілікую ролю ў вытворчасці будаўнічых матэрыялаў на базе мясцовай сырэвіны павінны адыгрэць арцелі прымыловай кааперацыі. Выпрацоўка цэглы ручным способам, пры якім не патрабуе складанага абсталявання, можа быць пададжана ў кожным раёне. Пакуль-што Белкаапромсовет не падае сур'ёзней увагі гэтай справе, ён нават не мае дакладных вестак і меркаваніяў аб мажлівасцях кожнага раёна.

Адуўленіе разбураных прадпры-

Войскі 1-га Украінскага фронта 11 лютага авалодалі горадам ШЭПЯТОУКА — вілікім чыгуначным вузлом і важным апорным пунктам абароны немцаў.

Слава нашай герайчай Чырвонай Армii!

Ад Совецкага Інформбюро

АПЕРАТЫЎНАЯ ЗВОДКА ЗА 11 ЛЮТАГА

На працягу 11 лютага на чына, Нова-Паўлаўна, Пешкавскі Лужскім напрамку нашы войскі працягвалі весці наступальныя атакі заход ад Звенігародка, у ходзе якіх занялі некалькі населеных пунктаў.

Войскі 1-га Украінскага фронта, у выніку абыходнага манеўра і атакі з фронта, сёня, 11 лютага авалодалі горадам і вілікім чыгуначным вузлом ШЭПЯТОУКА.

На другіх участках фронта — разведка, артылерыйска-мінамётная перастрэлка і ў радзе пунктаў бай мясцовага значэння.

На працягу 10 лютага нашы войскі на ўсіх фронтах падблі і злішчылі 89 нямецкіх танкаў. У паветраных баях і агнём злітнай артылерыі збіта 62 самалёты праціўніка.

Па Совецкаму Саюзу

Закончана будаўніцтва ТЭЦ

Алтайскага трактарнага завода

Асобная будаўнічая часць № 15 Наркамбуда, якая падаўна рапортавала таварышу Сталіну аб закачэнні будаўніцтва Алтайскага трактарнага завода, здала ў эксплуатацыю турбагенератор № 3, заводскай цеплазэлектрацэнтрал. Уесь комплекс работ па мантажу, вырабаванню і пуску турбіны выканан за 40 дзён.

Аконнае шкло вызваленых раёнаў

Для адуўленчых работ у вызваленых ад нямецкай акупацыі раёнах Курлаўскі шкло завод імені Валадарскага (Іванаўская обласць) вырабіў і адправіў звыш 250 тысяч квадратовых метраў аконае шкла.

У адгрудцы шкла актыўна ўдзельнічае пасельніцтва пасёлка Курлаўскі. Нядайна патрабавала тэрмінова адгрудзіць 12 вагонаў прадукцыі. На пагрузку прышло 12 вагонаў тэрмінова, і работа была выканана ва ўстаноўлены тэрмін.

Пачаліся заняткі ў Кіеўскім універсітэце

На першых курсах Кіеўскага дзяржаўнага універсітэта імені Шэччэнка началіся заняткі. Студэнты размясціліся ў новым корпусе факультэта гуманітарных наукаў, у аудыторыях хімічнага факультэта і ў лабараторыі батанічнага сада. Усе астатнія ка-

пушки ўпіверсітэта ўзяліся за вучобу. У вольных гарадзінах студэнты дзяцамагаюць аднавіляць вучэбныя каарпусы.

Моладзь горача ўзялася за вучобу. У вольных гарадзінах студэнты дзяцамагаюць аднавіляць вучэбныя каарпусы.

Поспех калінінскіх калгаснікаў

Калгасы Калінінскай області на 114 процентаў. Вялікую колькасць насення звыш 100 тысяч засыпалі калгасы Бежыцкага, Тарапецкага, Завідаўскага і іншых раёнаў.

Дом-музей К. С. Станіслаўскага

У доме, дзе жыў народны артыст СССР К. С. Станіслаўскі (Масква, вул. Станіславскага, 6), арганізуюцца філіял музея МХАТ. Рашэннем Камітэта па справах

мастактва ў яму прысвойваецца назва «Дом-музей К. С. Станіславскага». Дырэкторам — ахоўнікам прызначана К. Б. Аляксеева.

Падсобныя гаспадаркі і сталовыя

На металургічных заводах Данбаса началі працаваць аддзелы рабочага забеспячэння. Створаны 54 падсобныя гаспадаркі. Яны падобніца да вісін: рамантуюцца сельскагаспадарчыя машыны, інвентар, ракхтуецца насеенне, прыводзяцца ў парадак

індустрыйныя сады. Веснавая сяўба будзе працавана на плошчы 20 тысяч гектараў. Аднавіляюцца заводскія сталовыя. На Макеевскім металургічным заводе адкрыта 12 сталовых паводаваніяў. Пры заводах пабудаваны млыны і пякарні.

МЫ ЛЮБІМ СВОЙ КАЛГАС

На ўсіму рабні і за яго межах зісла слава аб нашым калгас-мільянера. Калгаснікі суседніх майстрапоў сельскай гаспадаркі пераймаць вонкі высокай ратэхнікі, умелай арганізацыі, падбачыць дасягненіі лепых жывёлаводаў.

Советская дзяржава ізвечна зачавала за насі 4.065 гектараў мі. Калгаснікі ўсімі сіламі ду-и любілі сваю зямлю, дбайна рапоўвалі яе. І зямля старыя аплацвала іх работу. У прад-снімі 1940 годзе мы атрымалі 100 пудоў зернавых і 1.200 дубульб з кожнага гектара. З кожным днём калгасны фермер паднімаліся статкам. На ко-фэрме налічвалася 534 капі-жны год мы атрымлівалі на —100 жарабят.

Славіліся і другія фермы. Кал-межу 460 кароў, 500 авец, 0 свіней. Перад вайной калгас-і арганізувалі буйную ферму глыбітнікі. Жывёла ў калгас-была пераважна племянная і зала шмат арадукцыі.

Багата і культурна жылі пра-шкілі зямлі. Сярод сценічніх выступлінняў грамадскія пабу-ты калгаса—2 клубы, радыё-клуб, электрастанцыя, што засягала калгас 500 сялянскіх, паглядны завод, артэзіянскі подзеж, паравы млын. На пра-шкілі калгаснікі атрымлівалі 3—4 кілограмы зернавых, 8 кілограмаў бульбы, шмат іншых дуктаў і па 2 руб. гранича. Гэта радаснае жыццё абарвалі асьцікія бандыты. Як толькі акупіравалі наш калгас, над-

вёскаю апушцілася чэмная Фашыстская ноч.

За час свайго крывавага пана-вания німецкія звяры спалілі 109 домаў калгаснікаў, спалілі клуб, радыёузел, разбурылі артэ-зіянскі калодзеж, электрастан-цыю. Яны знишчылі ўсё, чым славіўся наш калгас, чым гана-рыдзея нашы калгаснікі. Німец-кія бандыты разбурылі і спалілі 13 свірнаў, 14 гумнаў, 8 капю-шапль. У дзікай варварскай злобе немцы знишчылі 20 гектараў на-шага саду—1.119 плодовых дрэў высеклі бандыты і вывезлі іх ва-ўрочышча Речкі. Агульныя стра-ты, прычыненыя калгасу немца-мі, дасягаюць 5 мільёнаў 236 тысяч рублёў.

Нашы калгаснікі часта ўспамі-налі сваё вольнае калгаснае жыццё і былі цвёрда перакананы ў тым, што німецкім бандытам нялоўга гаспадарыць на нашай святой зямлі...

З часу прыходу Чырвонай Ар-міі мы правялі вялікую адаў-ленчную араду. Людзі працујуць з адзінай думкай, з адзінім ім-кіннем—хутчэй адрадзіць бы-луру славу калгаса.

Выдатных поспехаў дасягнула цяляйная брыгада, якой кіруе Рыгор Швадронав. Брыгада рас-працавала графік адаўлення жыллёвых і грамадскіх будынкаў і дакладна яго выконвае. Нера-давыя цесляры Сцяпан Ляспы, Сцяпан Батанаў выконваюць па-дзе дзёшнія нормы. Іх праца вызначаеца акуратнасцю. За два месяцы брыгада цесляроў адра-мантувала 230 кватэр калгасні-каў, пераважна чырвонаармейскіх

сем'яў. Збудаваны і адноўлены 5 свірнаў, паравы млын, 3 памяшканні школ, кароўшкі, 2 га-ношні. Будуецца дзіцячы дом для сирот, балькі якіх загінулі ад ні-менскіх акупантав.

Але ўсё гэта толькі пачатак. Калгасу прадстаць пасяць у гэ-тым годзе зернавых—870 гектараў, ільну—70, бульбы—326, капапель—8, грэцкі—60, проса—10, гародніх культур—45 га. Калгаснікі старанна рыхтуюцца да сяўбы. Як толькі былі адра-мантуваны свірны, пачалася за-сыпка насенніх фондаў, пася-хова ідзе рамонт сельскагаспадар-чага інвентара. Калгасны каваль Аляксей Глухаў большую палову інвентара прывёў у парадак.

Усе калгаснікі клапоціцца аб пягавай сіле. Кожын калгаснік здаў пэўную частку канцэнтра-ніх кармоў для коней. Гэта дало матчынасць паставіць знясіленых коней на адпачынак і падкармлі-ваць іх.

У калгасе створаны звені высокіх ураджаяў. Члены звения спаборнічаюць паміж сабой за-лепину падрыхтоўку да сяўбы. У гэтym годзе калгаснікі мярку-юць вывезці на калгаснае поле не менш 1.015 тон гною, 1.000 тон торфу і 25 тон попелу.

Мы горача любім свой калгас. Пройдзе год—два і мы зноўку вернем яму славу перадвога кал-гаса-мільянера. Нарукай гэтаму—патрыятызм калгаснікаў, іх сум-лінія праца.

Міхась КРУМНАЧОУ,
старшыня калгаса
імяні Варашылава,
Веткаўскага раёна.

АДПОМСЦІМ ЗА ІХ!

У ГОМЕЛЬСКІМ ДЗІЦЯЧЫМ ДОМЕ

Усе гэта здарылася на вачах цей у вёсцы Казловічы, Глус-ка раёна. Немцы ўварвалі ў у да Куліка і начали дапыт-ца пра гаспадара.

Кулік прадаваў начальнікаміты ў Казловічах. Калі прыні-немцы, адразу ж пайшоў у тязаны. — Дзе Кулік, дзе гаспадар?— агаліся фашысты. — Німа гаспадара, пайшоў да га,—адказала Тацияна Кулік. Эта быў яе апошні слова. Жа, на вачах шасці дзяцей, ераўскія звяры, расстралілі

Картызыны пакланяліся аб-тих Куліка. Натаємнімі сцеж-зіні пераправілі іх праз лі-фронт, даставілі ў дзіцячы

4. выхаванцы налічваеца за-у 1-м Гомельскім дзіцячым. У пераважнай большасці дзеці-сироты, дзеці франтаві-партызан. Бацькі іх загінулі рука немцаў, і пагэтаму ў вачах успыхвае аганек пя-ніці, калі гутарка заходзіць гітлероўцах. Немцы забілі бацьку Ліды і Жэні Храпко з Жалівіц. Яны зрабілі дзя-сиротамі, ды і самі дзеці цу-засталіся жыць—суседзі за-алі.

Фашысты закатавалі маці ў із і Соні Сталінай з вёскі Сахава, Глускага раёна. Яны злі маці Мусі Львовіч, Лёні і Ві Шкун...

таёцца да жыцця, хоць яму не так лёгка забыць перажытае.

Дзіцячаму дому № 1 адвали будынак на вуліцы імяні Горкага. У пакоях пепла, чыста, хеци до-бра апрапуты.

Іххавальніца Марыя Брыш прынесла дзіцячыя кілікі і дзені з захапленнем слухаюць вясёлія казкі Карнея Чукоўскага. Але кілік малы тут. Гомельскія комсамольцы бяруць шэфства над першым дзіцячым дном. Шэфы абавязаліся набыць мэблю і кілікі. І гэта трэба зрабіць хут-чай.

Е. САДОУСКІ.

ПУЦЕЙЦЫ ЗА ПРАЦАЙ

Вызвалена значная частка Бе-ларускай чыгункі. Адступаючы пад ударамі нашых войск, ні-менскія вылодкі ў лютай злосці звішчылі пущавую гаспадарку. Яны разбурылі шляхі, узарвалі або вывезлі рэйкі і шпалы; раз-бурылі большасць мастоў, стрэ-лачных пераводаў, дарожных і дыстанцыйных майстэрняў, шля-хавых будак. На варварску раз-бурилі немцамі Гомельскі вузел, поўнасцю знишчана яго пущавая гаспадарка.

Пуцейцы Беларускай чыгункі з вялікай энергій узіліся за адаўленне разбуранай гаспадаркі. Ужо адноўлена 825 кілометраў галоўных і стацыйных шляхоў, 463 стрэлачны пераводы, 13

мастоў, 88 шляхавых будак.

Начальнік 2-й дыстанцыі пущ-тав. Сёмін, намеснік начальніка 16-й дыстанцыі тав. Самасват, загадчык майстэрнямі 3-й ды-станцыі тав. Лазінскі, дарожны майстар тав. Крычаўскі, тав. Ер-

мачэнка і рад іншых услед за часцямі Чырвонай Арміі прынілі на вызваленія ўчасткі чыгункі і наладзілі хуткас адаўленне пущавой гаспадаркі. Зараз усе пу-цейцы спаборнічаюць паміж сабою, з дні ў дзень павышаючы прадукцыйнасць працы. Яны ведаюць, што іх чэмская і самадлальная праца—гэта ўдар на неявіс-наму ворагу.

Наперадзе многа працы. Хутка-лікідаваць винікі гаспадаркі німецка-фашысцкіх захопнікаў, аднавіць чыгуначную гаспадарку, заўёды ўтрымліваць яе ва ўзор-ным парадку—весі асноўныя за-дачы, якія стаяць зараз перад пуцейцамі Беларускай чыгункі.

Хутка вясна. Таму неабходна добра падрыхтаваць усе масты да пропуску ледаходу і вясенняга паводку, даскала падрыхтавацца да расчисткі русла ад абрушаных фермаў і іншых рэчаяў.

П. КАШЛАЧОУ,
намеснік начальніка службы
шляху Беларускай чыгункі.

НІЯКАЙ ЛІТАСЦІ ФАШЫСЦКІМ ЗАБОЙЦАМ!

У пекалкі раёнаў Магілёўскай області ўступіла доблесная Чырвонай Армія, вызваліўши з-пад пямецкага гнёту дзесяткі тысяч совенскіх людзей. І тут началася велізарнейшая праца па адаў-ленню разбуранай немцамі народ-най гаспадаркі.

У акупіраваных раёнах області гітлероўскія забойцы зазе-куюць над беларускімі людзьмі. Нідаўна атрад гітлероўскіх бап-лытаву пойнасцю знишчыў вёскі Сядзіба, Лубянка, Замошча, Над-клены, Пянюгі і Гарадзец, Бы-хайскага раёна. У гэтых вёсках немцы, як крывяжэрныя звяры, расстралілі і спалілі болшы 600 мірных жыхараў, зраўнілі з зам-лій да тысячаў сялянскіх хат.

Рознымі крывавымі метадамі знишчыюць беларускі народ пя-мецка-фашысцкія мярзотнікі. Вескі Казэл, Глыбокае, Касцюкові-чы, Круглянскага раёна, бамбілі 11 пямецкіх самалётаў. Усе пабудовы пойнасцю разбураны. Забіта вялікая колькасць жыхараў. У вёсцы Перакаль пры праездзе немцы забілі старую Лебедеву М. А. У вёсцы Кабылінка яны да смерці закатавалі Мычко Александру, дабіваючыся ал яе вестак.

Німецкія вырадкі ідуць на са-мью страшненія злачынствы. У

вёсцы Доўгас яны атруцілі бульбу мясцовых жыхараў. У пер-шы-х дзень загінула 20 чалавек. У мястэчку Елічай яны арганізувалі продаж атручай солі.

Як заўкі, пямецкія гвалтавані-кі і забойцы ганяюцца за мірны-мі жыхарамі, ловяць і адпраўляюць іх на катаргу ў Германію. На вуліцах горада Быхаў фашысцкія мярзотнікі схапілі і ах-правілі за адзін толькі дзень да 200 чалавек.

Беларускі народ бачыць сваё выратаванне ў актыўнай і жор-сткай партызанская барацьбе. Цалымі вёскамі ідуць мясцовыя жыхараў ў лясы. Беларусы по-мсцяць ворагу крывёю за кроў, смерцю за смерць. Лясы Магілёў-шчыны азарыліся польскимі свя-щыншай партызанская барацьба.

Адзін з атрадаў, які дзеялічае пад кіраўніцтвам тав. Г., за-сение-зімовыя месяцы пущ-тав пад адкос 131 эшафон з тэхнікай і жывой сілай немцаў. На ша-сейных дарогах партызанамі зни-шчана 27 бронемашын і вялікая колькасць аўтамашын. У выніку жорсткіх батоў разгромлена 25 пямецкіх гарнізонуў, снадена 4 вялікія базы з гаручым, знишчана пекалкі тысячаў варожых сал-дат і афшэрэу.

Днямі атрад партызан пад камандаваннем тав. С. напаў на азін пямецкі батальён і разгроміў яго. Толькі невялікай частцы гітлероўцаў удалося выратавацца бегствам. Партызаны захапілі трафеі—штабныя документы, вя-лікую колькасць узбраенія і або-з харчаваннем.

У горадзе Бабруйску амаль штодзённа туюцца выбухі. Ні-лоўлямы пародныя барацьбы по-мсцяць гітлероўцам за іх крывавыя злачынствы. Нідаўна група партызан узарвала вялікае бенз-ховішча і заправачную налипку на пямецкім аэрадроме. У другім месцы горада партызаны ўзарвалі вялікія рамонтныя майстэрні, зпішчылі ўсіх працаўцаў 52 аўтамашыны, 2 танкі, 12 гармат, 8 тон бензіну і ўсё аbstаялівіе. Так штодзенів магілёўскія пар-тызаны напосці жорсткія ўдары на пямецкіх войсках.

П. НАВАЛЕУ.

Беларускія партызаны напосціяль бесперы першыя ўдары на пямецкіх фашысцкіх акупантах, руйнуючы іх тылы, зни-шчычуючы жывую сілу і тэхніку ворага.

На здымку:
Група партызан Н-скага атрада пакіроўваецца на выкананне баяв-сга задания.

Фото
М. ГАРАХМАНА.

На палях загудуць трактары

Як толькі Клімавічы былі вызвалены ад німецкіх акупантав, рабочыя МТС вярнуліся на сваю ранейшую працу. Многі з іх не пазнали родных мясціў. Сядзіба МТС была вышаленса, зраўнана з зямлём. Ішчэ клубіўся дым на пажарышчы, калі мы прыступілі да аднаўленчай працы.

Шершым чынам наш калектыв пачаў абсталёўваць рамонтную майстэрню. Для гэтага прыстасавалі поўразбуранас памяшканне бывшай электрастанцыі. Адшукалі і ўстановілі там трактары, сварлівныя станкі, падвесілі трансмісію, устанавілі станове для расточкі тільз, газагенераторы матор і кузнецны горан. Цяпер у майстэрні рамантуюцца машыны і іншыя сельгасінвентар.

За два дні напружанай працы быў побудаваны гараж для машын, інвентара і прыстасавана памяшканне для канцылярыі МТС.

Адначасова з гэтым трактары і слесары звязалі з лясоў, палеў і балот разбітых трактары, плугі. Трактары мы разбіралі на вузлы і дэталі, а потым на коях дастаўлялі ў майстэрню. Да 1 лютага мы звязлі і адрамантавалі 13 трактараў, з якіх чатыры ўжо аўктаны.

Нядоўша трактарысты адшукалі яшчэ 4 трактары і рамантуюць іх. За апошні час адрамантавана 7 трактарных плугаў. Якасць рамонту машын, інвентара добрая.

Створым фермы вадаплаваючай птушкі

Гутарка з тав. Шытавым—начальнікам Магілёўскага аблземадзела

Да вайны ў большасці калгасаў Магілёўскай області былі фермы вадаплаваючай птушкі. Вялікая колькасць рэк, вазёр і прудоў садзейнічала хуткаму развіццю птушкаводства—адной з найбольш прыбыльных галін сельскай гаспадаркі.

Німецкія акупантав разбурылі калгаснае птушкаводства, вывезлі з нашай області ў Германію дзесяці тысяч хатніх птушак.

Калгаснікі вызваленых раёнаў Магілёўшчыны актыўна аднаўляюць калгасныя птушкаводствы. Мяркуецца закупіць у калгаснікі калі 1000 гусей, качак. У 465 калгасах будуть створаны фермы вадаплаваючых птушак.

У ашчадных касах

Ішчэ ў першых лічбах студзеня на вуліцах Нова-Беліці з'явіліся напісаныя ад рукі таблічкі з указанием, як праісці ў ашчаднай касе. Гэта была першая ашчадная каса, адкрыта ў вызваленім горадзе. Грамадзяне цвёрда верылі ў хуткі зварот совецкай улады і таму старанна захоўвалі аблігацыйныя пазыкі і кніжкі са сваімі ўкладамі.

Калі ў горадзе з'явіліся аўтаматы ад ашчадных кас, сюды адразу ж началі прыходзіць на-ведальнікі. Тут выплачваюцца

выйгрышы на аблігацыйных дэяржавных пазыкі. Толькі за некалькі дзён Новабеліцкая ашчадная каса аплаціла 40 купюр. Гомельская ашчадная каса выплаціла выйгрышы на 100.000 рублёў.

Ашчадкасы вызваленага горада выплачваюць таксама па акредытывах, прымаюць новыя ўклады, аднаўляюць старыя, напісаваюць процэнты.

За 20 дзён Томельская ашчадная каса прыняла ўкладаў на 145.000 рублёў, Нова-Беліцкая — на 30.000.

Клопаты аб інвалідах Айчыннай вайны

Андраю Талкачову, інваліду Айчыннай вайны, гроши прынеслі надом, на Ветраную вуліцу (Гомель), дзе ён пасяліўся пасля шпиталя. Гэта аб ім пакланяціліся органы соцыяльнага забеспечэння.

Не шкадуючы жыцця, Андрэй Талкачоў змагаўся па фронце, біў фашыстскую погань, вызвалиў Беларусь. І цяпер, пасля цяжкага ранения, калі Талкачоў вышаў са строю, аб ім па-мацярыйску клапоціцца Радзіма.

За два з лішнім месяцы па Гомельскай області інвалідам працы і інвалідам Айчыннай вайны выдана дзяржаўная дапамога на 24.000 рублёў. Разам з Чырвонай Арміяй на вызваленія землі Беларусі прыходзяць мацярыйская ласка, сталінскія клопаты аб людзях.

У Беларусі да вайны было некалькі дамоў інвалідаў працы. Сваткавіцкі дом для старых не ўдалося эвакуіраваць. Немцы, якія ўварваліся ў Сваткавічы, да піткі абраставалі безабаронных старых, расправулі іх нагало, а потым пачалі фізічна знішчыць іншіх. Са ста чалавек выратаваліся толькі 27. Астатнія загінулі ад рук фашысткіх забойцаў і ад голаду.

Тое-ж зрабілі німецкія нягоднікі з інвалідамі, якія знаходзіліся ў дамах у Касцюковічах і Хо-

цімску. А Дуянаўскі дом інвалідаў фашысты спалілі дащэнту. Усіх старых, якія пражывалі ў ім, забілі, многіх замарылі голадам. Гэта быў гітлеравскі «новы нарадак»...

Зарас адноўлены дамы для інвалідаў працы і старых у Крычаве, Касцюковічах, Хоцімску, Мелахаве, Дуянаўцы і, апрач таго, адкрыты новы дом у Рэчыцы. Дзяржава па-мацярыйску клапоціцца аб інвалідах вайны і працы, стварае ім усе ўмовы для добра га жыцця. Іх забяспеччылі воінскай, прадуктамі. Пры некоторых дамах маюцца малочныя фермы.

У Крычаве намечана стварыць інтарнат для інвалідаў Айчыннай вайны першай і другой групы на 100 чалавек. Тут інваліды будуть жыць на поўным дзяржаўным забеспеччэнні. На меры фізічных сіл яны будуть працаваць, павучапца.

Нельга не адзначыць дапамогу, якую аказвае Беларусі Наркамзабес РСФСР. У Гомелі адкрываецца першая пратэзная майстэрня, у аbstaliavannі якой дапамагае Наркамат Соцыяльнага Забеспеччэння брацкай рэспублікі.

Асаблівымі клопатамі агорнуты ўпраўдакрыты Рэчыцкі дом інвалідаў. У ім зменчаны старыя работчы і калгаснікі, якія пацярпелі ад німецкіх акупантав, засталіся без прытулку. З прыходам совецкай улады гэтым людзям створаны нармальныя ўмовы для жыцця.

С. ЕФІМАЎ.

Падарункі для франтавікоў

ЖУРАВІЧЫ. Комсамольцы, настаўнікі і вучні старэйшых класаў рыхтуюць падарункі для франтавікоў да 26-й гадавіны Чырвонай Арміі. Гэты патрыятычны пачын падхоплены і ў калгасах.

Калгаснікі арцелі «12 год Кастрычніка» на сваім агульным сходзе пастаўнілі здаць у Фонд Галоўнага Командавання Чырвонай Арміі 3 тоны бульбы. Іх прыкладу следуюць калгаснікі іншых калгасаў.

КУРСЫ КАЛГАСНЫХ АГІТАТОРАЎ

Аддзел прааганды і агітациі Чачэрскага райкома партыі праўё двухтыдніе курсы агітатораў для калгасаў. Курсанты вывучылі книгу таварыша Сталіна «Ліў Вялікай Айчыннай вайне Совецкага Саюза», а таксама праслушалі лекцыі на тэмы: «Як арганізуваць выпуск насценгазеты», «Калектывныя чыткі газеты» і рад іншых.

Агітаторы прыступілі да работы.

ДАПАМОГА СЕМ'ЯМ ЧЫРВОНААРМЕЙЦАЎ I ПАРТЫЗАН

Аддзел соцыяльнага забеспеччэння Чачэрскага райсовета дэпутатаў працоўных падсядзення калапоціца аб сем'ях франтавікоў і партызан. За кароткі час 300 сем'яў чырвоных воінаў і партызан атрымалі дапамогу грашымі і речамі.

МІЖНАРОДНАЯ ІНФАРМАЦЫЯ

ВАЕННЫЙ ДЗЕЯННІ Ў ІТАЛІІ

ЛОНДАН, 11 лютага. (ТАСС) Галоўная стаўка войск саюзнікаў у Italii паведамляе, што часткі амерыканскай 5-й арміі зноў прасунуліся ў Касіно, дзе праціўнік працягвае жорсткае супраціўленне. У адным з іншых пунктавых пунктавых фронтавых армій 5-й арміі адбіта вельмі моцная варожая контратака.

Аўгіція саюзнікаў атакавала складені войск, а таксама радабектаў праціўніка.

Міжземноморскія паветраныя сілы саюзнікаў зрабілі калі 850 самалёт-вылетаў.

Дзяянні авіяцыі саюзнікаў

ЛОНДАН, 11 лютага. (ТАСС) Афіцыйна паведамляецца, што ў почве на 11 лютага англійская авіяцыя атакавала розныя аўтобусы ў Берліне.

Бамбардыровачная і знішчальная авіяцыя саюзнікаў працягвае рабіць налёты на судны і гавані праціўніка ў Эгейскім моры. 9 лютага ўдзень было патоплене адно гандлёвае судно і сур'ёзна пашкоджаны два другіх. Гэтыя ж бамбардыроўчыкі атакавалі порт вострава Каліно. Цікаві бамбардыроўчыкі зрабілі мінулай ноччу налёты на Геракліён (востраў Крит).

Кніга шведскага дыпламата аб захопніцкіх планах Фінляндыі

СТАКГОЛЬМ, 11 лютага. (ТАСС) Нядоўша тут вышла кніга Эйара Вірсена «Будучыня Фінляндыі». Аўтар кнігі, былы шведскі посланік у Германіі і ў радзе іншых краін, гаворачы аб захопніцкіх імкненнях фінскіх рэакцыянероў, піша: «У сучаснай фінскай літаратуре вялікае месца займае пытанне аб Усходнім Караблі, і ў гэтай літаратуре можна знайсці заяву некаторых паноў аб тым, што Фінляндія зусім неабходна пашырыць сваю жыццёвую прастору».

Аўтар расказвае аб падрыхтоўцы німецка-фінляндской вайны супротив СССР. На яго словам, задоўга да нападу на СССР праводзіліся перавозкі войск праз Швецию паміж Нарвегіяй і Фінляндыяй. Німецкія салдаты паступова запаўнялі Фінляндыю, будавалі аэрадромы, умацавані, ваенныя склады. У маі 1941 года ў Фінляндыі праводзілася мабілізація запасаў, рыхтавалася эвакуація буйных цэнтраў краіны.

«Можна лічыць, што Фінляндия добраахвотна ўступіла ў вайну», — канстатуе аўтар. Гаворачы аб заяве фінаў аб тым, што яны, быццам-бы, вядуць «абасобленую вайну», Эйнар Вірсен піша:

«Такое талкаванне рабіць вельмі дзіўнае ўражанне, і наўрад што можна яго падтрымаць... Выступленіі вядомых фінаў і ваенныя аперацыі Фінляндыі даказваюць, што яе вайна цесна звязана з вялікадзяржавай вайной Германіі».

Кніга Эйара Вірсена была із'ята пеадкладна-ж пасля яе выхаду ў свет.

РЭДАНЦЫЙНАЯ НАЛЕГІЯ.